

Megemlékezés a Gondviselés tökéletességéről

Tizenhárom évi mindenféle kezelés, gyógymód, terápia, injekció, gyógyszer ellenére annyira tönkrement a jobb térdem, hogy nem volt más hátra, csak a térdprotézisműtét. Önmagában nem hangzik tragikusnak, ha az ember 73 éves korára elkopik, és lehet rajta segíteni egy műtéttel. A nagy gond az volt, hogy akkor már igen régen ápoltam a férjemet, Lajost. Lajos 20 éve kapott agyvérzést, ami féloldali bénasággal és motoros afáziával járt, vagyis alig tudott beszélni. Írni, olvasni „elfelejtett”. Persze voltak mobil évek is, amikor háromágú bottal tudott járni. De teltek az évek, és hat éve egyszer összecsukszott, maga alá gyűrve a bokáját, és az eltört. Akkor majdnem meghalt, de a gondos orvosi kezelés, az én otthoni gondos ápolásom és – természetesen nem hagyhatom ki – a Jóisten segítségével, sokak imájával, visszatért az életbe. Kórusunk, zenekarunk és a közösségek, amelyekbe járok, sokat imádkoztak. Ezután a törés után többé már nem tudott lábra állni, így tovább ápoltam. Kis segítséggel felültem az ágyba, és eléje tettem kisasztalon az ételt, amit egyedül el tudott fogyasztani.

Ez így ment tavaly májusig, amikor is egy ilyen ebéd közben leesett az ágyról. Megröngsztezték, de nem tört el semmije, ezért hazadták. Nagy fájdalmai voltak, se nem evett, se nem ivott – úgy éreztem, hogy megint az örökkévalóság kapujában van. Az imák folytatódtak, de nem konkrét kérés volt, hanem csak a Jóisten erejének kérése. Kb. egyhetes válságos helyzet után pap barátom ellátta Lajost a betegek szentségével. Ez a szentség vagy az utolsó út megtételében segít, vagy a gyógyulásban. Hát ez utóbbi történt, mert Lajos aznap már engedte felülteni magát, mert enyhültek a fájdalmai, és ülve tudott enni-inni, és így visszatért a „földi” életbe. Segíteni már nem tudott a felülésben, és így nekem kellett vízszintesből felültenem függőlegesbe. Sokszor úgy éreztem, hogy ez már meghaladja fizikai képességeimet.

Barátaim, rokonaim, ismerőseim már évek óta kérdezték, hogy miért nem adom be Lajost egy ápolási intézménybe, hiszen én fogok

tönkremenni. Úgy éreztem, amíg bírom, csinálom; az oltár előtt 44 éve ezt fogadtam meg: semmiféle bajában őt el nem hagyom. Még egy oka volt annak, hogy ne adjam be ápolási intézménybe: ő nem tudta megmondani, hogy mi a baja, mit akar. Én is csak barkochbával találtam ki 80-90%-ban. Lajos „jó” beteg volt. Én csak KÖSZÖNŐMÖT, PUSZIT és SIMOGATÁST kaptam tőle. Valószínű, hogy ez adott erőt ehhez a sokéves, különben valóban nem könnyű szolgálathoz: az a szeretet, amit adunk egymásnak, és természetesen Isten áldása a házasságunkon.

Hát ebben a kritikus helyzetben KELLETT megcsináltatnom a térdemet. Két hónapon keresztül kerestem MEGFELELŐ éjjel-nappalos ápolót, de nem találtam. Nem részletezem, de Lajoshihoz speciális ápoló kellett volna, és valaki ezért, más valaki azért nem felelt meg. Végül valaki ajánlott egy olyan otthont, amely az illető szerint megfelelt Lajosnak. Megnéztük az otthont, és valóban minden kérdésemre azt mondták, hogy „igen, megoldható, igen, az is megoldható, igen, ezért vagyunk”.

Mivel szorított a határidő – február 6-án kellett bevonulnom, 7-re volt kitűzve a műtétem –, kénytelen voltam dönteni. Lajossal is megbeszéltem, hogy 2 hónapra beviszem őt, amíg túl leszek, és felépülök a műtétből. Ő megértette, elfogadta. Egyébként ő ilyen volt, hogy mindent elfogadott. Természetesen a bevonulás előtt most is kértem részére a betegek szentségét, azután január 29-én, hétfőn levitettem mentővel a pátyi LEVENDULA otthon ápolási osztályára. Mondhatom, hogy JOBB helye volt ott, mint

ittthon – egy dolgot kivéve, hogy én nem voltam vele –, de én már fizikailag nem tudtam őt emelgetni.

Február 5-én, hétfőn voltam ott utoljára, amikor már második napja csak aludt. 6-án kellett bevonulnom a klinikára, ahol 1 óra körül végeztem a felvétellel, amikor is orvosom azt mondta, hogy bocsánat, de nem másnap, szerdán, hanem csak pénteken lesz a műtétem. Mondtam, semmi probléma, én ráérek. Így két napra hazajöhöttem, s azonnal mentem ki Pátyra. Fél 3-ra értem ki. Lajos kb. negyed órával előbb aludta át magát az Örökkévalóságba. Így elbúcsúzhattam tőle, mindent megköszöntem neki. A 44-46 évet, a négy csodálatos gyereket. Azt, hogy 20 évi betegség után 86 évet megélt, közelebb a 87-hez. És ott lehettem vele kettesben, ill. hármasban a Jóistennel, akinek szintén csak hálát adhattam mindenért. Azért is, hogy Lajos szenvedés nélkül aludta át magát az Örök Hazába. Ő sem szenvedett, és nekem sem kellett néznie a szenvedését, mert nagyon nehéz az embernek látni a szeretettének szenvedését. Óriási BÉKÉVEL jöttem el. Így hát „lezárt” élet volt.

Amikor két nap múlva visszamentem a klinikára, mondtam az orvosomnak, hogy nem ő, hanem a Gondviselés „rendezte” át a műtét idejét, hogy én ott lehessenek, és elbúcsúzhassak Lajostól. Felállt, átölelt, megpuszilt.

Egyelőre nem éget a gyász, az egyedüllét, mert fantasztikus béke van bennem. Életemet ugyanúgy élem, mint már évek óta – a Szentlélek szeminárium óta –, úgy, hogy reggeleimet az igeliturzikus naptárban lévő bibliai helyek olvasásával kezdem, s a reggeli imámmal fejezem be. Alábbi imámat nem tartom magaménak, bár én írtam. Még a szeminárium ideje alatt született, sok-sok hónap alatt, és egyszerűen úgy érzem, hogy a Szentlélek „súgott”. Az első mondatát mástól olvastam, egy bizonyos T. F.-től, aki az egyik legjobb barátom, és mindenképpen példaképem. De a többit a Szentlélek sugallta. Ahogy jött egy-egy gondolat, hozzáírtam. Ide másolom ezt az imámat, mert jó lenne, ha minden kérése, gondolata, mondata minden nap megvalósulna.

*

Reggeli ima:

„Jöjj, Szentlélek Úristen! Segíts megoldani problémáimat!” Tölts be szeretetteddel, bölcsességeddel, és azokat is, akikért imádkozom! Uram, adj erőt a mai nap kihívásaihoz! Mindenben a Te tanításod szerint döntsek és cselekedjek! Mindenben a Te szemmeddel, szíveddel néztek és lássak! A Te békéd erejében legyek türelmes és derűs! A Te nevedben tudjak másokért

élni, másoknak segíteni! A Te erőben – Veled kézen fogva – teljesítem fogadalmaimat, amiket másokért ajánlok fel! Ne legyek sértő, bántó, még véletlenül se! Add, Uram, hogy szeretni tudjam azt is, aki nem szeretetreméltó! Ments meg, Uram, a depressziótól! Minden körülmények között ismerjem fel akaratomat, és adj erőt hozzá, hogy azt el is tudjam fogadni! Ne aggodalmaskodjak, elég a napnak a maga baja – egy naphoz pedig mindig

kapok elég erőt Tőled! Add, Uram, hogy képes legyek arra, hogy ne ítéljek el, ne vessek meg másokat! Add, hogy úgy szeressem, hogy lássák: tanítványod vagyok! Légy velem, légy bennem, hogy tudjak szeretve szolgálni! Adj, Uram, erőt a kísértések legyőzéséhez! Halottaimat fogadd be Örök Hajlékodbá! Hála Neked, Uram, mindenért! Ámen.

Debreczeni Zsuzsa

Erdei ház

Az erdei ház nyitott ablakain keresztül gépelés finom ritmusa hallatszott.

– Te gépelsz, Tánci?

Az író felnézett, és érdeklődve nézett körül. Vajon ki szólíhatta, hiszen hetek óta nem járt erre senki, és csak kevesen ismerik ezt a kis erdei búvóhelyét. Az erdei ház szinte megközelíthetetlen rengetegben állt egy kis tisztáson, hatalmas tölgyfák ölelésében.

Az író körbenézett, és mivel nem látott senkit, és semmi mozgást sem hallott, az emeleti ablak előtt álló fára gondolt. Vidáman kikiáltott:

– Te szóltál?

– Igen – hallatszott a megerősítés a lombok közül.

– És mizujs?

– Ezt én kérdezhetném tőled!

– Írok! És honnan tudod a nevem? – kérdezte vidáman.

– Tudod, hallottam, amikor a telefonba mondtad: „Tessék, itt Tánci.”

– És te ki vagy?

– Marmore vagyok, itt nőttem ki a házad előtt vagy száztíz éve.

– Hát ez meg micsoda név? – mondta elcsodálkozva Tánci, ilyet még nem is hallottam. – Azon nem csodálkozott, hogy egy fával beszél, hiszen már annyi csodát látott az életében.

– Tudod, ez fanyelvünkön van, magyarul talán úgy mondhatnánk: Árnyat adó.

Találó név volt, hiszen a hatalmas tölgy tényleg betérítette árnyával a ház előtti tisztást.

– És te táncolsz, ha már Tánci vagy?

Tánci maga elé nézett, mert már nem táncolt. Számára a tánc önmaga volt, eggyé vált vele. A fa elgondolkodtatta: vagy húsz éve nem táncolt, sőt talán már régebb óta. Csak akkor táncolt, ha igazán önmaga lehetett. Mindent beleadott, és mindent kifejezett vele: szeretetet, békét, együvé tartozást. Aztán elhessegette a kellemetlen kérdést:

– Tudod, most írok!

– És miért nem élsz?

– Azáltal élek, hogy írok! Ez éltet.

– És mit írsz? Talán csak nem egy tudományos értekezést az erdők helyzetéről vagy a tölgyfák lombszínűsítéséről? Mert az engem is érdekelne – mondta viccelődve Marmore.

– Az életemről írok, amit átéltem, amit végig gondoltam, amit fontosnak tartok – mondta komolyan Tánci.

– Felolvasod nekem? – kérte Marmore.

– Azt már nem! – válaszolt dacosan Tánci. – Mégiscsak szemtelen ez a tölgy, gondolta, és becsukta az ablakot. Később megenyhült, vagy talán elfogyott odabenn a levegő, újra kinyitotta. Aramlott be az erdei illat és az élet zsongása.

Marmore csendesen megszólalt:

– Nézd, én nem sokat beszélek, meg írni sem tudok. De minden tavasszal lombba és virágba borulok itt a házad előtt, nyáron lombkoronám árnyékot ad az erdei tisztásnak, ősszel vörös és barna színekbe öltöztetem a tájat, és télen lehullatom a leveleimet, hogy az alacsonyan járó nap besüssön az ablakodon. Gyökereimet a földbe mélyítem, és leveleimet kitárom az éltető nap felé. A Föld és az Ég így találkozik bennem.

Tánci elszégyellte magát. Mennyi mindent nem vesz észre abból, ami körülötte történik. Talán igaza van Marmorénak, hogy nem is él, csak ír, ír. Kiírja magából csalódásait, keserűségét, ahelyett hogy a létezés valóságával találkozna. És Tánci lassan rádöbent arra, hogy önmaga körül forog az élete. Hogy mindent, ami van, csak a saját szemszögén keresztül nézi.

– Holnap felolvasom Neked – kiabálta vidáman az ablakon át.

És tényleg. Kora reggel már kitette a nádból font karosszéket a fa alá, és olvasni kezdte a kéziratot. Kezdve a régi családi történetekkel, a múlttal, a fiatalágával, egészen a mai napig. Esteledett már, amikor befejezte.

Marmore végig hallgatott. Tánci nem is várt elismerést. Neki is jólesett, hogy megoszthatta a titkát valakivel.

– Szép és gazdag életed van – mondta végül Marmore.

– Köszönöm.

Tánci a fához lépett, és szorosan átölelte. És lassan megmozdult a lába, karja, csípője. Lendült a haja, és egész teste finoman hullámozott. Kettőt balra, egyet jobbra, és rákezdett a régi táncára.

Garay András